

Sisäministeriön lausunto: HE 2/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa HE 2/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Sisäministeriö on lausunut huomioita työryhmämietinnöstä hallituksen esitykseksi lausuntokierroksella ja ne on pääosin huomioitu nyt annetussa esityksessä.

Esitetty sääntely tukee osin sille asetettuja tavoitteita. Hankintojen huolellinen valmistelu ja markkinoiden tuntemus parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja turvaa laadukkaat julkiset palvelut ja sitä tukee valmistelun yhteydessä toteutettu markkinakartoitus.

75 § koskee hankintasopimuksen jakamista osiin. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että EU-kynnysarvon ylittävä hankintasopimus olisi lähtökohtaisesti jaettava osiin ja lisäksi ehdotetaan, mikäli hankintayksikön päätös on olla jakamatta hankintaa osiin, olisi tästä aiemmasta poiketen mahdollista voida valittaa markkinaoikeuteen ehdotuksen 146 § esitetyn muutoksen mukaisesti. Sisäministeriö toteaa, että hankintayksiköllä on paras näkemys arvioimaan sitä, kannattaako hankintaa jakaa osiin. Huolellinen valmistelu voi johtaa hankintayksikön näkemykseen, että hankinnan jakaminen osiin ei ole tarkoituksen mukaista. Tarjoaja ei todennäköisesti näe hankinnan jakamiseen liittyviä riskejä hankintayksikön näkökulmasta ja saattaa siten herkästikin valittaa hankintayksikön päätöksestä olla jakamatta hankintaa osiin. Valitusprosessi puolestaan vaikeuttaa ja hidastaa kohtuuttomasti hankinnan läpiviemistä ja riski tarpeettomista valitusprosesseista kasvaa. Valitusmahdollisuus tulisi tältä osin poistaa.

101 § kansallisesta hankinnasta ilmoittaminen. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että hankintayksikön tulisi julkaista jälki-ilmoitus kansalliset kynnysarvot ylittävistä hankinnoista ja suunnittelukilpailusta. Jälki-ilmoitus tulisi julkaista kolmenkymmenen päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä. Sisäministeriö katsoo, että se lisää merkittävästi hankintayksiköiden työmäärää ja kolmenkymmenen päivän vaatimus ilmoituksen julkaisusta lisää hankintayksiköiden hallinnosta taakka. Lisäksi sisäministeriö turvallisuusviranomaisena toteaa, että osa jälki-ilmoituksessa ilmoitettavista tiedoista voivat aiheuttaa tiettyjä turvallisuusriskejä, kun tiedot julkaistaan julkisessa tiedotuskanavassa.